

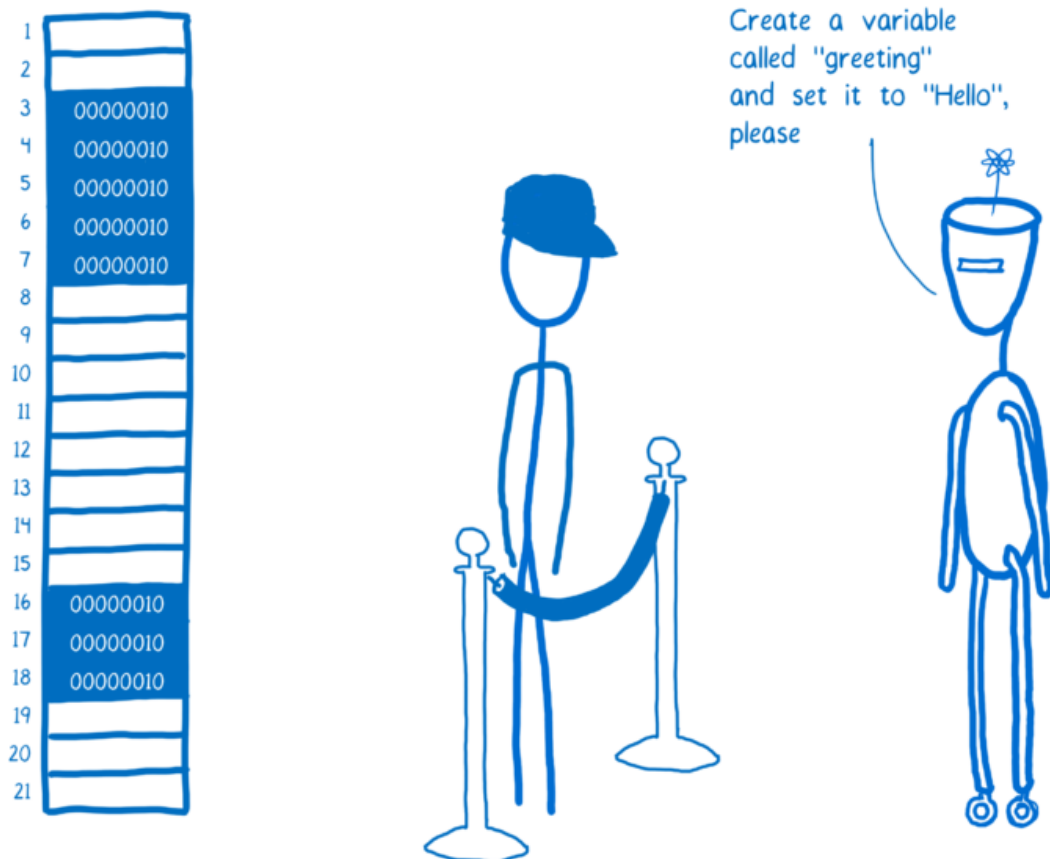
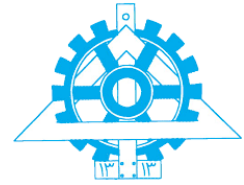
به نام خدا

آزمایشگاه سیستم‌عامل

پروژه پنجم: مدیریت حافظه

(پیاده‌سازی mmap در xv6)

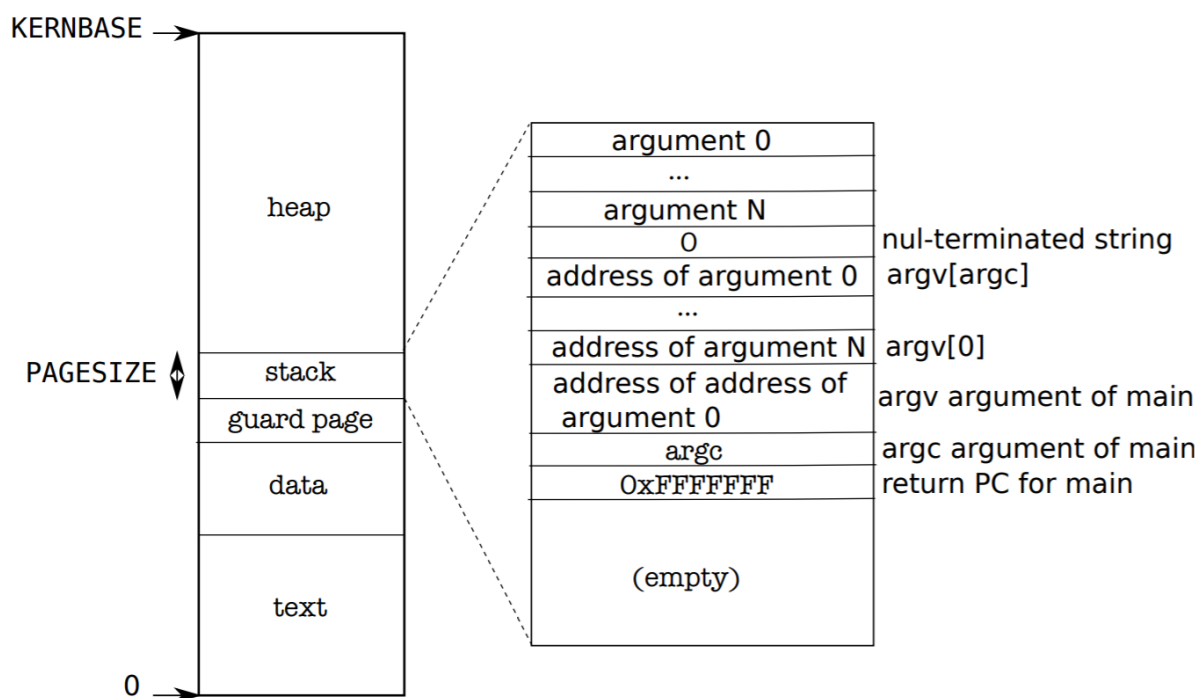
طراحان: شایان حمیدی، آرین حدادی

در این پروژه شیوه مدیریت حافظه در سیستم‌عامل xv6 بررسی شده و قابلیت‌هایی به آن افزوده خواهد شد. در ادامه ابتدا مدیریت حافظه به طور کلی در xv6 معرفی شده و در نهایت صورت آزمایش شرح داده خواهد شد.

مقدمه

یک برنامه، حین اجرا تعامل‌های متعددی با حافظه دارد. دسترسی به متغیرهای ذخیره شده و فراخوانی توابع موجود در نقاط مختلف حافظه مواردی از این ارتباط‌ها می‌باشد. معمولاً کد منبع دارای آدرس نبوده و از نمادها برای ارجاع به متغیرها و توابع استفاده می‌شود. این نمادها توسط کامپایلر و پیونددهنده^۱ به آدرس تبدیل خواهد شد. حافظه یک برنامه سطح کاربر شامل بخش‌های مختلفی مانند کد، پشته^۲ و هیپ^۳ است. این ساختار برای یک برنامه در xV6 در شکل زیر نشان داده شده است.

همان‌طور که در آزمایش یک ذکر شد، در مد محافظت‌شده^۴ در معماری x86 هیچ کدی (اعم از کد هسته یا کد برنامه سطح کاربر) دسترسی مستقیم به حافظه فیزیکی^۵ نداشته و تمامی آدرس‌های برنامه از خطی^۶ به مجازی^۷ و سپس به فیزیکی تبدیل می‌شوند. این نگاشت در شکل زیر نشان داده شده است.

^۱ Linker

^۲ Stack

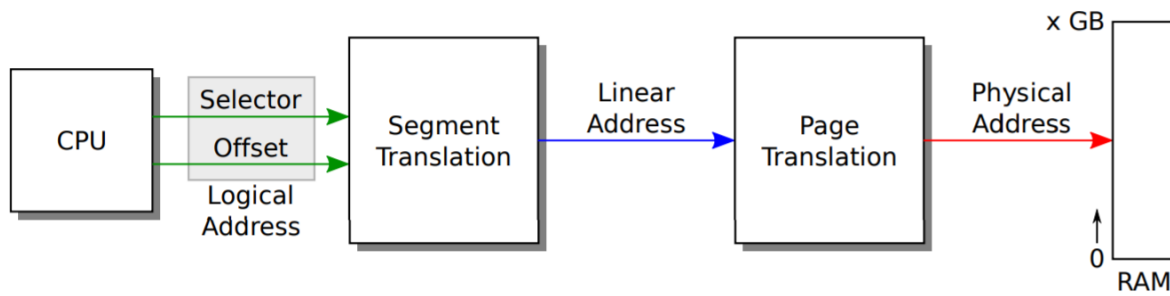
^۳ Heap

^۴ Protected Mode

^۵ Physical Memory

^۶ Linear

^۷ Virtual

به همین منظور، هر برنامه یک جدول اختصاصی موسوم به جدول صفحه^۸ داشته که در حین فرایند تعویض متن^۹ بارگذاری شده و تمامی دسترسی های حافظه (اعم از دسترسی به هسته یا سطح کاربر) توسط آن برنامه توسط این جدول مدیریت می شود.

به علت عدم استفاده صریح از قطعه بندی در بسیاری از سیستم عامل های مبتنی بر این معماری، می توان فرض کرد برنامه ها از صفحه بندی^{۱۰} و لذا آدرس مجازی استفاده می کنند. علت استفاده از این روش مدیریت حافظه در درس تشریح شده است. به طور مختصر می توان سه علت عمده را برشمرد:

(۱) ایزوله سازی پدازه ها از یکدیگر و هسته از پدازه ها: با اجرای پدازه ها در فضاهای آدرس^{۱۱} مجزا، امکان دسترسی یک برنامه مخرب به حافظه برنامه های دیگر وجود ندارد. ضمن این که با اختصاص بخش مجزا و ممتازی از هر فضای آدرس به هسته امکان دسترسی محافظت نشده پدازه ها به هسته سلب می گردد.

(۲) ساده سازی **ABI سیستم عامل**: هر پدازه می تواند از یک فضای آدرس پیوسته (از آدرس مجازی صفر تا چهار گیگابایت در معماری x86) به طور اختصاصی استفاده نماید. به عنوان مثال کد یک برنامه در سیستم عامل لینوکس در معماری x86 همواره (در صورت عدم استفاده از تصادفی سازی چینش فضای آدرس^{۱۲} (ASLR)) از آدرس 0x08048000 آغاز شده و نیاز به تغییر در آدرس های برنامه ها متناسب با وضعیت جاری تخصیص حافظه فیزیکی نمی باشد.

^۸ Page Table

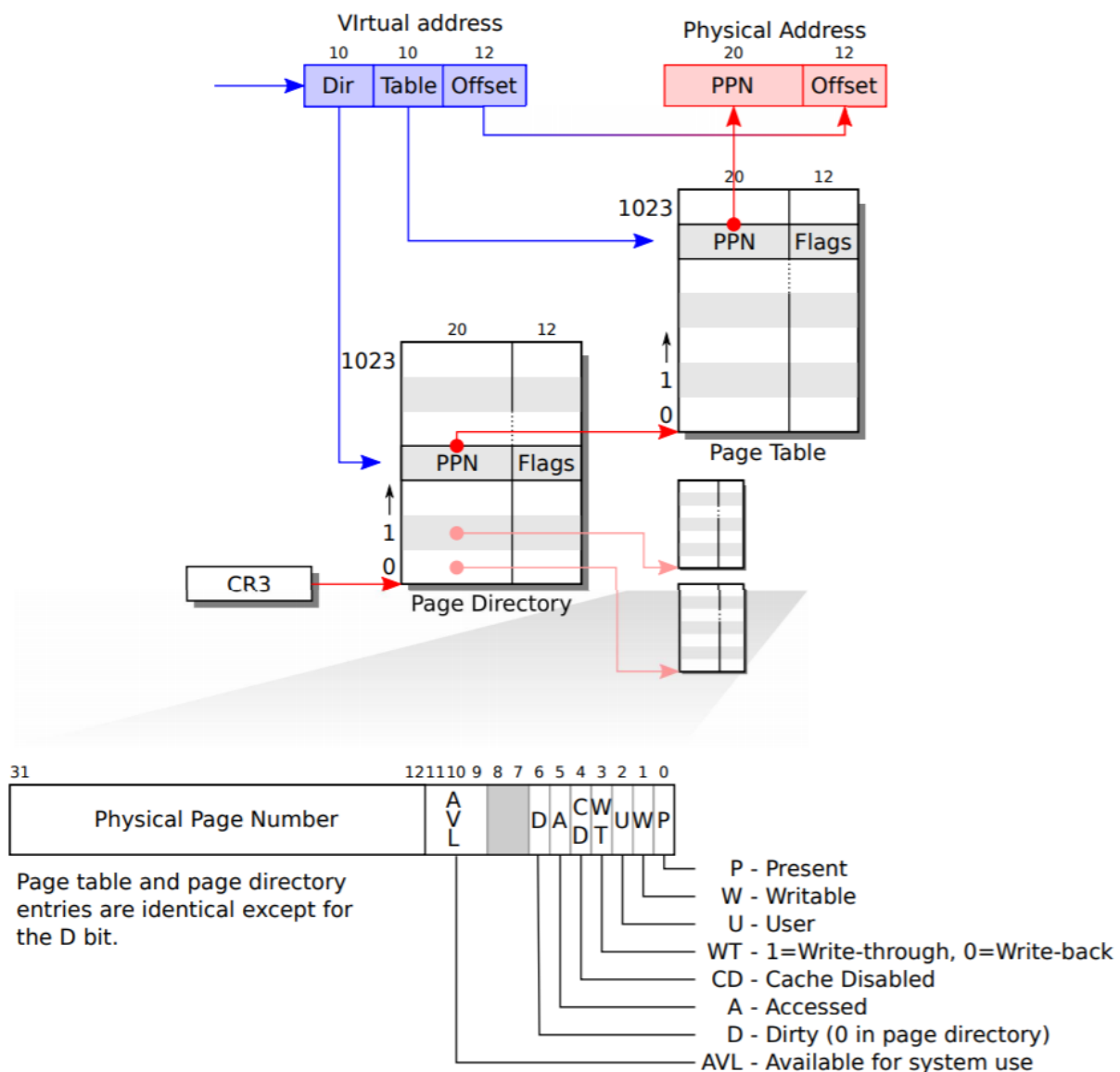
^۹ Context Switch

^{۱۰} Paging

^{۱۱} Address Spaces

^{۱۲} Address Space Layout Randomization

۳) استفاده از جابه‌جایی حافظه: با علامت‌گذاری برخی از صفحه‌های کم‌استفاده (در جدول صفحه) و انتقال آن‌ها به دیسک، حافظه فیزیکی بیشتری در دسترس خواهد بود. به این عمل جابه‌جایی حافظه^{۱۳} اطلاق می‌شود. ساختار جدول صفحه در معماری x86 (در حالت بدون گسترش آدرس فیزیکی^{۱۴} (PAE) و گسترش اندازه صفحه^{۱۵} (PSE)) در شکل زیر نشان داده شده است.

¹³ Memory Swapping

¹⁴ Physical Address Extension

¹⁵ Page Size Extension

هر آدرس مجازی توسط اطلاعات این جدول به آدرس فیزیکی تبدیل می شود. این فرایند، سخت افزاری بوده و سیستم عامل به طور غیرمستقیم با پر کردن جدول، نگاشت را صورت می دهد. جدول صفحه دارای سلسله مراتب دو سطحی بوده که به ترتیب Page Directory و Page Table نام دارند. هدف از ساختار سلسله مراتبی کاهش مصرف حافظه است.

(۱) چرا ساختار سلسله مراتبی منجر به کاهش مصرف حافظه می گردد؟

(۲) روشی برای تخمین فرکانس دسترسی به صفحه های حافظه به کمک بیت های مدخل جدول صفحه^{۱۶} ارائه دهید. (راهنمایی: می توان از شیوه بهره گیری از بیت Accessed در لینوکس الگوبرداری کرد.)

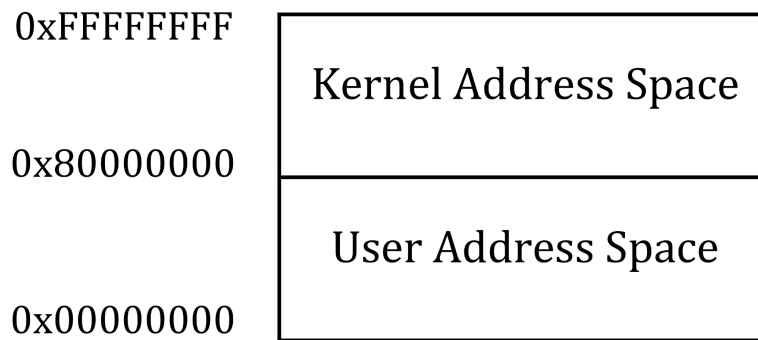
مدیریت حافظه در xv6

ساختار فضای آدرس در xv6

در xv6 نیز مد اصلی اجرای پردازنده، مد حفاظت شده و سازوکار اصلی مدیریت حافظه صفحه بندی است. به این ترتیب نیاز خواهد بود که پیش از اجرای هر کد، جدول صفحه آن در دسترس پردازنده قرار گیرد. کدهای اجرایی در xv6 شامل کد پردازها (کد سطح کاربر) و ریس هسته متناظر با آنها و کدی است که در آزمایش یک، کد مدیریت کننده نام گذاری شد.^{۱۷} آدرس های کد پردازها و ریس هسته آنها توسط جدول صفحه ای که اشاره گر به ابتدای Page Directory آن در فیلد pgdir از ساختار proc (خط ۲۳۳۹) قرار دارد، نگاشت داده می شود. نمای کلی ساختار حافظه مجازی متناظر با جدول صفحه این دسته در شکل زیر نشان داده شده است.

^{۱۶} Page Table Entry

^{۱۷} بحث مربوط به پس از اتمام فرایند بوت است. به عنوان مثال، در بخشی از بوت، از صفحات چهار مگابایتی استفاده شد که از آن صرف نظر شده است.

دو گیگابایت پایین جدول صفحه مربوط به اجزای مختلف حافظه سطح کاربر پردازش است. دو گیگابایت بالای جدول صفحه مربوط به اجزای ریس هسته پردازش بوده و در تمامی پردازشها یکسان است. آدرس تمامی متغیرهایی که در هسته تخصیص داده می شوند در این بازه قرار می گیرد. جدول صفحه کد مدیریت کننده هسته، دو گیگابایت پایینی را نداشته (نگاشتی در این بازه ندارد) و دو گیگابایت بالای آن دقیقاً شبیه به پردازشها خواهد بود. زیرا این کد، همواره در هسته اجرا شده و پس از بوت غالباً در اوقات بی کاری سیستم اجرا می شود.

کد مربوط به ایجاد فضاهای آدرس در xv6

فضای آدرس کد مدیریت کننده هسته در حین بوت، در تابع `main()` ایجاد می شود. به این ترتیب که تابع `kvmalloc()` فراخوانی شده (خط ۱۲۲۰) و به دنبال آن تابع `setupkvm()` متغیر سراسری `kpgdir` را مقداردهی می نماید (خط ۱۸۴۲). به طور کلی هر زمان نیاز به مقداردهی ساختار فضای آدرس هسته باشد، از `setupkvm()` استفاده خواهد شد. با بررسی تابع `setupkvm()` (خط ۱۸۱۸) می توان دریافت که در این تابع، ساختار فضای آدرس هسته بر اساس محتوای آرایه `kmap` (خط ۱۸۰۹) چیده می شود.

۳) تابع `kalloc()` چه نوع حافظه ای تخصیص می دهد؟ (فیزیکی یا مجازی)

۴) تابع `mappages()` چه کاربردی دارد؟

فضای آدرس مجازی نخستین برنامه سطح کاربر (initcode) نیز در تابع main() ایجاد می گردد. به طور دقیق تر تابع userinit() (خط ۱۲۳۵) فراخوانی شده و توسط آن ابتدا نیمه هسته فضای آدرس با اجرای تابع setupkvm() (خط ۲۵۲۸) مقداردهی خواهد شد. نیمه سطح کاربر نیز توسط تابع inituvm() ایجاد شده تا کد برنامه نگاشت داده شود. فضای آدرس باقی پردازها در ادامه اجرای سیستم توسط توابع fork() یا exec() مقداردهی می شود. به این ترتیب که هنگام ایجاد پرداز فرزند توسط fork() با فراخوانی تابع copyuvm() (خط ۲۵۹۲) فضای آدرس نیمه هسته ایجاد شده (خط ۲۰۴۲) و سپس فضای آدرس نیمه کاربر از والد کپی می شود. این کپی با کمک تابع walkpgdir() (خط ۲۰۴۵) صورت می پذیرد.

۵) راجع به تابع walkpgdir() توضیح دهید. این تابع چه عمل سخت افزاری را شبیه سازی می کند؟
وظیفه تابع exec() اجرای یک برنامه جدید در ساختار بلوک کنترل پرداز^{۱۸} (PCB) یک پرداز موجود است. معمولاً پس از ایجاد فرزند توسط fork() فراخوانده شده و کد، داده های ایستا، پشته و هیپ برنامه جدید را در فضای آدرس فرزند ایجاد می نماید. بدین ترتیب با اعمال تغییراتی در فضای آدرس موجود، امکان اجرای یک برنامه جدید فراهم می شود. روش متداول Shell در سیستم عامل های مبتنی بر یونیکس از جمله xv6 برای اجرای برنامه های جدید مبتنی بر exec() است. Shell پس از دریافت ورودی و فراخوانی fork1() تابع runcmd() را برای اجرای دستور ورودی، فراخوانی می کند (خط ۸۷۲۴). این تابع نیز در نهایت تابع exec() را فراخوانی می کند (خط ۸۶۲۶). چنانچه در آزمایش یک مشاهده شد، خود Shell نیز در حین بوت با فراخوانی فراخوانی سیستمی sys_exec() (خط ۸۴۱۴) و به دنبال آن exec() ایجاد شده و فضای آدرسش به جای فضای آدرس نخستین پرداز (initcode) چیده می شود.

در پیاده سازی exec() مشابه قبل setupkvm() فراخوانی شده (خط ۶۶۳۷) تا فضای آدرس هسته تعیین گردد. سپس با فراخوانی allocuvm() فضای مورد نیاز برای کد و داده های برنامه جدید (خط ۶۶۵۱) و صفحه محافظ و پشته (خط ۶۶۶۵) تخصیص داده می شود. دقت شود تا این مرحله تنها تخصیص

¹⁸ Process Control Block

صفحه صورت گرفته و باید این فضاها در ادامه توسط توابع مناسب با داده‌های مورد نظر پر شود (به ترتیب خطوط ۶۶۵۵ و ۶۶۸۶).

شرح آزمایش

در سیستم عامل های سازگار با پازیکس¹⁹، یک فراخوانی سیستمی وجود دارد تا بتوان دستگاه های ورودی/خروجی²⁰ (I/O) یا فایل ها را در حافظه مجازی برنامه ها نگاشت تا واسطه دسترسی به آنها همانند خواندن و نوشتن در خانه های حافظه باشد. این فراخوانی سیستمی `mmap` نام دارد. در این تمرین قصد داریم فایل های نگاشته شده به حافظه²¹ را با استفاده از `mmap` پیاده سازی کنیم. خواندن و نوشتن در فایل ها با استفاده از `mmap` امکانات زیادی به ما می دهد. (هرچند پیاده سازی ما در این تمرین تمام این امکانات را به ما نمی دهد.)

(۶) دو نقص نگاشت فایل در حافظه نسبت به خواندن عادی فایل ها را بیان کنید.

روش مورد استفاده جهت نگاشت فایل ها در حافظه به این شکل است که با فراخوانی `mmap`، به اندازه مورد نیاز، حافظه مجازی اختصاص داده می شود اما داده ای از دیسک خوانده نشده و حافظه فیزیکی تخصیص نمی یابد؛ بلکه تنها درخواست نگاشت در `PCB` پردازنده ذخیره می شود. سپس هنگام دسترسی به حافظه توسط پردازنده، تله خطای صفحه رخ می دهد و در این هنگام محتوای صفحه مورد نظر از فایل خوانده شده، یک فریم حافظه فیزیکی برای آن اختصاص داده شده و به حافظه مجازی نگاشته می شود. به این نوع پر کردن فضای آدرس مجازی صفحه بندی حین تقاضا²² (یا بارگذاری تنبل²³) می گویند که امکان خواندن فایل های بزرگ تر از حافظه فیزیکی را ممکن کرده و برای استفاده هایی که تنها نقاط محدودی از فایل مورد دسترسی واقع می شوند نیز مفید است. به این ترتیب، خواندن و نوشتن محتویات فایل توسط پردازنده به شکل دسترسی به یک بلوک حافظه قابل انجام است.

¹⁹ POSIX

²⁰ Input/Output

²¹ Memory-Mapped Files

²² Demand Paging

²³ Lazy Loading

برای انجام این تمرین، ابتدا یک فراخوانی سیستمی برای یافتن تعداد صفحه‌های فیزیکی در دسترس سیستم خواهیم نوشت و سپس فراخوانی سیستمی `mmap` را پیاده‌سازی خواهیم کرد. پیش از آغاز انجام این تمرین، توصیه می‌شود فصل دوم کتاب `xv6` را مطالعه نمایید.

۱. فراخوانی سیستمی `get_free_pages_count`

وظیفه این فراخوانی سیستمی محاسبه و برگرداندن تعداد صفحه‌های آزاد موجود از حافظه فیزیکی است. از این فراخوانی سیستمی برای عیب‌یابی برنامه خود نیز می‌توانید استفاده کنید.

```
int get_free_pages_count();
```

نکات:

- ساختمان داده مربوط به فریم فیزیکی (`kmem`) در فایل `kalloc.c` آمده است. لیست فریم‌های خالی با استفاده از یک لیست پیوندی پیاده شده است. برای درک بهتر، می‌توانید توابع `kalloc` و `kfree` را در این فایل مطالعه کنید.
- برای نوشتن این فراخوانی سیستمی، از آن‌جا که ساختمان داده‌ها و توابع مربوط به حافظه فیزیکی در فایل `kalloc.c` وجود دارند، توصیه می‌شود بدنه مربوط به آن را به عنوان تابعی کمکی در این فایل بنویسید و در تعریف فراخوانی سیستمی خود این تابع را صدا بزنید.

۲. فراخوانی سیستمی `mmap`

این فراخوانی سیستمی در لینوکس دارای امضای زیر است:

```
void *mmap(void *addr, size_t length, int prot, int flags, int fd, int offset);
```

قرار است این فراخوانی سیستمی را با امکانات محدودی در `xv6` پیاده‌سازی کنیم. مقدار خروجی این فراخوانی سیستمی آدرسی به آغاز حافظه مجازی نگاشته شده است. توضیحات و فرضیات موجود برای هر کدام از آرگومان‌ها نیز در ادامه آمده است:

● **addr**: اگر برابر با صفر (NULL) باشد، هسته تصمیم می گیرد که نگاشت را در چه آدرسی انجام دهد. در غیر این صورت، هسته سعی می کند نگاشت را در این آدرس یا در نزدیکی این آدرس انجام دهد. در این تمرین، می توانید فرض کنید که **addr** همیشه NULL است و در پیاده سازی سمت هسته، آدرس انتخاب می شود. فضای آدرس پدازه های سمت کاربر از صفر تا **0x80000000** است و ما از وسط این بازه (آدرس **0x40000000** به بعد) برای نگاشت فایل ها در حافظه استفاده خواهیم کرد.

● **length**: نشان دهنده تعداد بایت هایی از فایل است که باید نگاشت شود. توجه کنید که مقدار آن می تواند مضربی از **PGSIZE** نباشد. در این صورت، نیاز است تمام صفحه برای این نگاشت مورد استفاده قرار گیرد و نگاشت بعدی از آغاز صفحه بعدی انجام شود. برای تبدیل یک آدرس به آدرس ابتدای صفحه بعدی، می توانید از ماکروی **PGROUNDUP** استفاده کنید.

● **prot**: نشان دهنده بیت های حفاظتی از حافظه نگاشته شده است. برای این تمرین، فرض کنید این آرگومان تنها مقادیر **PROT_READ** را می تواند بگیرد. برای درک بهتر چگونگی تنظیم بیت های حفاظتی، به موارد استفاده تابع **mmap** در فایل **vm.c** دقت کنید.

● **flags**: مشخص می کند که تغییرات روی حافظه نگاشته شده چگونه انتشار می یابند. برای مثال، سه نوع زیر از مقادیر پرکاربرد آن هستند:

○ **MAP_SHARED**: استفاده از این پرچم یعنی تغییرات روی خانه های حافظه

مرتبط با حافظه **mmap** شده باید در نهایت روی فایل مدنظر قابل مشاهده

باشند.

- MAP_PRIVATE: نشانگر این است که تغییراتی که یک پردازش روی حافظه mmap شده می‌دهد، تنها مربوط به خودش است و روی فایل اعمال نمی‌شود. در این تمرین، کافی است تنها این پرچم را پیاده سازی کنید.
- MAP_ANONYMOUS: در صورتی از این پرچم استفاده می‌شود که از mmap فقط برای اختصاص حافظه (مانند malloc) استفاده شود. در این حالت، آرگومان fd نادیده گرفته می‌شود.
- fd: توصیف‌گر پرونده مربوط به این فایل است. در نتیجه نیاز است پیش از فراخوانی mmap، فایل مدنظر با استفاده از فراخوانی سیستمی open باز شده باشد.
- offset: نشان‌دهنده فاصله از آغاز فایل است تا از آن نقطه از فایل، نگاشت صورت گیرد. در این تمرین، همواره مقدار offset برابر صفر است و نگاشت از آغاز فایل صورت می‌گیرد.

نکات:

- همانطور که در ابتدا اشاره شد، هنگام فراخوانی mmap، در عمل فایلی از دیسک خوانده نشده و حافظه فیزیکی‌ای نیز تخصیص داده نمی‌شود و این کار به صورت تنبل انجام می‌گیرد. در نتیجه، آدرس بازگردانده شده از mmap، آدرسی بدون نگاشت است که دسترسی به آن منجر به تله خطای صفحه می‌شود. اختصاص حافظه فیزیکی و خواندن از فایل باید در هندلر مربوط به این تله (در فایل trap.c) انجام شود. تله خطای صفحه، تله شماره ۱۴ است و با نماد T_PGFLT مشخص شده است.
- برای پیدا کردن آدرسی که منجر به تله شده است، می‌توانید از تابع rcr2 استفاده کنید.
- توجه کنید که ممکن است تله خطای صفحه به علت موارد دیگری به جز دسترسی به حافظه mmap شده نیز رخ دهد؛ پس روی آدرس منجر به خطا اعتبارسنجی‌های لازم را انجام دهید.

- برای اینکه حالت MAP_PRIVATE را ایجاد کنید باید از روش کپی حین نوشتن²⁴ (COW) استفاده کنید. به این صورت که وقتی که می‌خواهیم روی حافظه نگاشت شده تغییری ایجاد کنیم، داده‌های صفحه قدیمی در یک صفحه دیگر کپی شوند و تغییرات عملاً روی آن صفحه جدید اعمال شود. از این بعد نوشتن‌ها به صورت محلی (در این صفحه جدید) انجام می‌شوند.
- هنگامی که یک پردازش نابود شده و یا به طور کلی کار آن به پایان می‌رسد، تمامی فضای آدرس آن آزاد می‌شود (فراخوانی deallocvm() در تابع freevm()).
- برای پیدا کردن مدخل جدول صفحه متناظر با یک آدرس مجازی، از تابع walkpgdir() استفاده کنید.
- برای اختصاص صفحه فیزیکی و نگاشت آن به جدول صفحه پردازش، از پیاده‌سازی تابع allocvm() کمک بگیرید.
- در استاندارد پازیکس آمده است که توصیف‌گر پرونده مربوط به فایل می‌تواند پس از فراخوانی mmap بسته شود و نباید نگاشت را با مشکل روبرو کند. به همین دلیل، هنگام فراخوانی mmap مقدار ref اشاره‌گر struct file مربوطه را یک واحد اضافه کنید که مانع از بین رفتن شیء مربوط به آن شوید (در نتیجه نیاز است هنگام پایان یافتن کار پردازش نیز، این مقدار را یک واحد کاهش دهید). برای این منظور توابع filedup() و fileclose() را بررسی کنید.
- دقت کنید که هنگام Fork، پردازش فرزند نیز باید نگاشت‌های پردازش والد را داشته باشد. در این هنگام، فراموش نکنید که مقدار ref مربوط به اشاره‌گر struct file مربوطه را نیز یک واحد اضافه کنید.
- برای خواندن بخشی از فایل می‌توانید از تابع fileread() در فایل file.c استفاده کنید. توجه کنید که برای فایل‌های موجود در فایل سیستم (که در این تمرین با آن‌ها کار می‌کنیم)، مقدار

²⁴ Copy-on-Write

type در struct file برابر با FD_INODE است. برای نوشتن در فایل نیز تابع fwrite() را بررسی کنید.

- ممکن است mmap در یک پردازش بیش از یک بار فراخوانی شود؛ پس برای این که آدرس ها و نگاشت های قبلی خراب نشوند، نیاز است اطلاعات مورد نیاز را در struct proc نگه داری کنید. نگاشت ها را از آدرس 0x40000000 آغاز کنید و صفحه به صفحه جلو بروید (می توانید فرض کنید فضای هیپ پردازش به این خانه از حافظه نمی رسد).
- فرض کنید mmap بیش از یکبار با یک توصیف گر پرونده فراخوانی نمی شود.
- فرض کنید هر پردازش حداکثر می تواند هشت فایل نگاشته شده در حافظه داشته باشد.
- در صورت بروز هرگونه خطا و عدم دسترسی کافی به صفحات حافظه، مقدار صفر (NULL) را به عنوان آدرس خروجی بازگردانید.

بخش امتیازی:

می دانیم پس از عملیات Fork، فضای حافظه پردازش والد برای فرزندان کپی می شود، لذا تغییرات محلی والد برای فرزندان هم اعمال می شود. فلسفه استفاده از پرچم MAP_PRIVATE در قسمت قبل آن است که هر پردازش برای خود یک کپی اختصاصی داشته باشد و این کپی با هیچ پردازش دیگری حتی پردازش های فرزند به اشتراک گذاشته نشود. لذا برای این بخش پیاده سازی خود را به گونه ای تغییر دهید که پس از عملیات Fork تغییرات محلی پردازش والد برای فرزندان اعمال نشود. در کلام دیگر، تغییرات قبل این عملیات برای فرزندان قابل دسترسی است ولی از این به بعد پردازش والد و فرزند از هم مستقل هستند. برای تست کد خود، برنامه ای بنویسید که پردازش والد یک فایل را نگاشت داده باشد و سپس تعدادی فرزند تولید کند. سپس فرزندان و والد شروع به تغییر داده ها کنند ولی این تغییرات برای پردازش های فرزند و والد محلی است و هیچ تاثیری روی هم ندارند. این تست را هم به صورت برنامه کاربر در یک فایل C کنار پروژه خود ارائه دهید.

سایر نکات:

- کدهای شما باید به زبان C بوده و و نام گذاری توابع مانند الگوهای مذکور باشد.
- جهت آزمون صحت عملکرد پیاده سازی، برای هر بخش یک برنامه سمت کاربر بنویسید هنگام تحویل پروژه، صحت پیاده سازی شما مقابل برنامه های سمت کاربر دیگری نیز سنجیده خواهد شد. برای تست mmap، چند پردازه را از طریق Fork بسازید. سپس این پردازه ها فایل را نگاشت دهند و حافظه را بخوانند یا بنویسند. در نهایت هر پردازه باید تغییرات خود را (که نوشته است) به طور محلی ببیند اما در فایل نباید تغییری ایجاد شده باشد.
- به طور دقیق تر، یک فایل شامل اعداد تصادفی از ۱ تا ۱۰۰ ایجاد کنید. سپس سه پردازه ایجاد نمایید. یکی فقط فایل را بخواند. دومی، اعداد را به توان دو رسانده و در همان حافظه رونویسی کرده و سومی، آن ها را به توان سه رسانده و رونویسی کند. در نهایت هر یک کل آرایه را چاپ نماید.
- همه اعضای گروه باید به پروژه بارگذاری شده توسط گروه خود مسلط بوده و لزوماً نمره افراد یک گروه با یکدیگر برابر نخواهد بود.
- در صورت مشاهده هرگونه شباهت بین کدها یا گزارش دو یا چند گروه، نمره صفر به همه آنها تعلق می گیرد.
- پاسخ تمامی سوالات را در کوتاه ترین اندازه ممکن در گزارش خود بیاورید.
- فصول یک و دو از کتاب xv6 می تواند مفید باشد.
- هرگونه سوال در مورد پروژه را فقط از طریق فروم درس مطرح نمایید.